

سهم تأمین اجتماعی از بودجه ۱۴۰۰ چقدر است؟

بررسی پرداخت بدهی دولت در لایحه بودجه سال آینده

و حقوق مالکانه، واگذاری طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و طرح‌های سرمایه‌گذاری متعلق به دولت و شرکت‌های دولتی و همچنین واگذاری اموال و دارایی‌های غیرمنقول مزاد تأمین نماید. واگذاری‌ها در چارچوب قوانین و مقررات به تأیید هیأت وزیران می‌رسد.» اما مسأله‌ای که در این لایحه جالب توجه است این است که مبلغ در نظر گرفته شده تنها برای پرداخت بدهی سازمان تأمین اجتماعی نیست و به این نکته نیز اشاره‌ای نشده که چه میزان یا درصدی به این موضوع اختصاص دارد.

مصطفی سالاری، مدیر عامل سازمان تأمین اجتماعی پیش از این درباره میزان مطالبات سازمان از دولت و هزینه‌های جاری برای اجرای طرح‌های مختلف به خبرنگار آیتینو این گونه توضیح داده بود:

«تبعیر سازمان حساسی، سازمان تأمین اجتماعی تا پایان سال ۹۶ مبلغ ۱۳۵ هزار میلیارد تومان از دولت طلب دارد. تعبیر همکاران ما در سازمان بیش از این مبلغ است و اگر مطالبات سال‌های ۹۷ تا ۹۹ را به آن اضافه کنیم به عدد متفاوتی می‌رسیم. الان هر کس با تعبیر و تفسیر خودش از ۲۰ تا ۲۸۰ یا ۲۹۰ هزار میلیارد تومان، بیان می‌کند. حتی کسانی که اطلاعات درستی ندارند، اعدادی از خودشان اعلام و در افکار عمومی تزریق می‌کنند.» در این شرایط اجرای طرح متناسب‌سازی حقوق بازنشستگان به وصول مطالبات معوق سازمان از دولت منوط شده و در این باره سالاری اعلام کرده بود: اگر دولت هر سال به تعهدات جاری خود در خصوص پرداخت حق بیمه عمل کند، سازمان تأمین اجتماعی برای متناسب‌سازی حقوق بازنشستگان اصلاً نیازی به استفاده از مطالبات گذشته خود برای این منظور ندارد.

گزارش

اگرچه سازمان تأمین اجتماعی به عنوان یکی از سازمان‌های درآمدزا، بودجه مشخصی در لایحه و قانون بودجه هر سال ندارد و حتی طی سالیان گذشته به بسیاری از نهادها و موسسات دولتی کمک نیز کرده است، اما در شرایط کنونی برای مالی تحمیل شده به این سازمان، اجرای اجرای طرح‌های جدیدی مانند متناسب‌سازی حقوق بازنشستگان به حدی است که به گفته مسئولان این سازمان، بدون پرداخت مطالبات از سوی دولت، توان اجرایی آن‌ها وجود ندارد.

میزان مطالبات سازمان تأمین اجتماعی از دولت رقمی فراتر از ۳۰۰ هزار میلیارد تومان است که برآورد نشان می‌دهد در سال آینده به ۳۴۰ هزار میلیارد تومان نیز بالغ خواهد شد. در چنین شرایطی دولت قرار بود بر اساس قانون بودجه سال جاری ۵۰ هزار میلیارد تومان از بدهی خود به تأمین اجتماعی را پرداخت کند، اما تاکنون این مبلغ به حدود ۳۲ هزار میلیارد تومان رسیده است.

در بند «و» تبصره «۲» لایحه بودجه سال آینده به همین موضوع اشاره شده و آمده است: «به منظور استمرار پرداخت‌های ناشی از متناسب‌سازی حقوق بازنشستگان و مستمری‌گیران صندوق‌های بازنشستگی، رد بخشی از بدهی دولت به سازمان تأمین اجتماعی، تأمین بخشی از پاداش پایان خدمت کارکنان دستگاه‌های اجرایی، رتبه‌بندی معلمان، تأمین بخشی از مطالبات یارگران و بیمه‌های تکمیلی، تأمین پاداش پایان خدمت و ذخیره خاصی شود از اثارگران بازنشسته مشمول قانون حالت اشتغال به دولت اجازه داده می‌شود تا سقف ۹۰ هزار میلیارد ریال از محل ارائه حق امتیاز، واگذاری سهام

به تعبیر
سازمان
حسابرسی،
سازمان
تأمین اجتماعی
تا پایان سال ۹۶
مبلغ ۱۳۵ هزار
میلیارد تومان
از دولت طلب
دارد اما تعبیر
سازمان تأمین
اجتماعی بیش
از این مبلغ
است

در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰، بودجه پیش‌بینی شده برای وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی حدود ۶۷۷ میلیارد تومان در نظر گرفته شده که ۵۸۱ میلیارد تومان آن مربوط به اعتبارات هزینه‌ای و ۹۶ میلیارد تومان آن مربوط به اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای است.

بودجه مصوب اختصاص یافته به بخش هزینه‌ای وزارت کار در سال ۱۳۹۹، ۴۳۲ میلیارد تومان بوده که این عدد در بودجه سال ۱۴۰۰، ۵۸۱ میلیارد تومان در نظر گرفته شده است. در بخش تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نیز بودجه مصوب وزارت کار در سال ۱۳۹۹، ۸۵ میلیارد تومان بوده که این عدد در سال ۱۴۰۰ به ۹۶ میلیارد تومان افزایش یافت.

در لایحه بودجه ۱۴۰۰ برای حمایت از نوسازی و بهسازی بنگاه‌های تعاونی، ایجاد اشتغال و کار آفرینی در بخش تعاون در قالب افزایش سرمایه بانک توسعه تعاون، کمک به پایگاه اطلاعات رفاه ایرانیان و کمک به اداره و نگهداری مجموعه‌های تفریحی، ورزشی کار، شکل‌گیری و توانمندسازی تعاونی‌ها، تقویت مراکز ستادی و استانی تحقیقات و تعلیمات حفاظت فنی و بهداشت کار و اجرای برنامه‌های تنظیم روابط کار و کمک به مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای دولتی بودجه در نظر گرفته شده است.

همچنین در لایحه بودجه ۷۰ میلیارد تومان اعتبار برای توانمندسازی و شکل‌گیری تعاونی‌ها پیش‌بینی شده که نسبت به مصوب سال ۱۳۹۹، رشد داشته است. اعتبار در نظر گرفته شده برای اتاق تعاون ایران ۱۷ میلیارد و ۷۰۰ میلیون تومان است که در مقایسه با مصوب سال ۱۳۹۸ افزایش قابل توجهی را نشان می‌دهد.

به موجب لایحه بودجه ۱۴۰۰ وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی موظف شده با استفاده از کلیه بانک‌های اطلاعاتی در اختیار و بر اساس معیارها و ضوابطی که توسط این وزارتخانه تعیین می‌شود نسبت به شناسایی و حذف سه دهک بالای درآمدی از فهرست یارانه‌بگیران بارائه دلیل و مدرک به افراد اقدام کند.

به موجب بند الف تبصره ۱۸ لایحه بودجه، به دولت اجازه داده شده تا اعتبارات مندرج در جدول تبصره ۱۴ این قانون را در قالب وجوه اداره شده، یارانه نرخ سود، کمک بلاعوض با تسهیلات بانکی به منظور اجرای برنامه‌های جهش تولید، ایجاد اشتغال مولد و تثبیت اشتغال موجود، کمک به کسب و کارهای آسیب‌دیده از کرونا و اجرای سیاست‌های بازار کار و تکمیل اجرای برنامه‌های این بند هزینه کند و تمام برنامه‌های موضوع این بند به پیشنهاد مشترک هر یک از دستگاه‌های اجرایی و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی تهیه شده و به تأیید سازمان برنامه و بودجه رسد.

بر اساس بند الف تبصره ۲ لایحه بودجه، به دولت اجازه داده شده منابع حاصل از واگذاری بنگاه‌های دولتی را با تأکید بر تقویت تعاونی‌ها پرداخت کند. همچنین به‌دولت به‌بخش‌های خصوصی و تعاونی و نهادهای عمومی غیردولتی از محل واگذاری اموال و دارایی‌های متعلق به دولت و مؤسسات و شرکت‌های دولتی به استثنای موارد مصادیق مندرج در اصل هشتاد و سوم قانون اساسی و مشمول واگذاری موضوع قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ از طریق جسد شده ۱۸ قانون قابل پرداخت خواهد بود.

کفایت نمی کند، گفت: «مسلمان این
بند از لایحه بودجه را بررسی و ارزیابی
می کنیم و برای اصلاح آن اقدامات لازم
را نیز انجام خواهیم داد.»

سخنگوی کمیسیون اجتماعی مجلس
سورای اسلامی در پاسخ به سوالی
درباره اینکه پیشنهاد شما برای
اصلاح این بند چیست، عنوان کرد:
«همان‌طور که به ماه‌های گذشته
نیز بر این موضوع تأکید کرده‌ایم،
به ما دنبال آن هستیم که دولت در
راستای کمک به اجرای طرح‌های
سازمان تأمین اجتماعی مانند طرح
متناسب‌سازی حقوق بازنستگان،
پرداخت بدهی‌اش به این سازمان را
در قالب جدولی پنج ساله تنظیم و
ارائه کند؛ چرا که اولویت دولت نیز باید
در این زمینه اجرای هر چه بهتر طرح
مذکور باشد.» وی تأکید کرد: «از همه
نمایندگان مجلس نیز می‌خواهیم در
این زمینه کمک کنند تا قانون بودجه
سال آینده به نحوی تصویب و ابلاغ
شود که مسئله پرداخت بدهی دولت
به سازمان تأمین اجتماعی یک بار
برای همیشه حل و فصل شود. این
مسئله نیز به همراهی همه نمایندگان
دارد. مردم آن را به عنوان وکلایشان
انتظار دارند.»

در روزهایی که لایحه بودجه پیشنهادی دولت در مجلس در حال بررسی است، علی بابایی کارنامی، سخنگوی کمیسیون اجتماعی و رئیس فراکسیون کارگری مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با خبرنگار آبه‌نو می‌گوید: «فضای امروز مجلس به گونه‌ای است که باید به سمت وسوی حرکت کنیم تا دارایی‌ها و سرمایه‌های تأمین اجتماعی به این سازمان بازگردد؛ بنابراین اگر در مفاد لایحه بودجه مشکل یا نقضی مشاهده کنیم، مسلمانان را در همین راستا جبران خواهیم کرد.»

وی افزود: «تأکید ما در شرایط کنونی این است که عدالت مزدی برای بازنشستگان فراهم شود و از آنجا که اجرای طرح‌های موثر و خوبی مانند متناسب‌سازی حقوق بازنشستگان بار مالی بسیاری به سازمان تأمین اجتماعی تحمیل می‌کند، به دنبال چنین فضایی هستیم که پرداخت بدهی دولت به این سازمان را در اولویت قرار دهیم.» بابایی کارنامی با اشاره به اینکه مطالبات سازمان تأمین اجتماعی از دولت به حدود ۳۰۰ هزار میلیارد تومان می‌رسد و مبلغی که در لایحه بودجه به آن اشاره شده

دولتمردان اهمیت بسیار زیادی دارد و در همین راستا در قالب لایحه بودجه یا به واسطه دیگر روش های مرسوم و قانونی نسبت به تأمین منابع برای پرداخت و رد دیون خود در این زمینه اقدام خواهد کرد. در شمارهای آتی تلاش خواهیم کرد تا ابعاد دیگری از این موضوع را مورد بررسی قرار دهیم.

باید دید لایحه بودجه در زمان تصویب مجلس شورای اسلامی و ابلاغ آن از دولت چگونه بسته خواهد شد و میزان مطالبات به چه نحوی پرداخت شود.

کارشناسان زیادی معتقدند موضوع سب‌سازی و اجرای دیگر طرح‌ها در زمان تأمین اجتماعی برای دولت و

لیون و ۸۰۰ هزار تومان باشد.

اساس قانون مربوط به تعیین عیدی و پاداش سالانه کارگران شاغل در واحدهای مشمول قانون کار مصوب ۱۳۷۰، کلیه کارفرمایان کارگاه‌های مشمول قانون کار مکلفند به هر کارگر آن خود به نسبت یک سال معادل ۶۰ روز آخرین مزد به عنوان پاداش بپردازند و مبلغ پرداختی

مصوب سال ۱۳۷۰ مجلس شورای اسلامی است. برابر ماده واحده قانون تعیین عیدی و پاداش سالانه کارگران شاغل در کارگاه‌های مشمول قانون کار، حداقل عیدی کارگران دوبرابر حداقل دستمزد و حداکثر عیدی به شرطی که از مصوبه قانون کار بیشتر نشود، سه برابر حداقل دستمزد خواهد بود.

تحلیل

بر خلاف عیدی و پاداش
پایان سال کارمندان
دولت که هر سال به موجب
تصویب نامه هیأت وزیران مبلغ آن مشخص
گردد و پرداخت عیدی و پاداش به کارگران
مشمول قانون کار، ماده واحده قانون
تعیین عیدی و پاداش سالانه کارگران

از این بابت به هر یک از کارگران نباید از معادل ۹۰ روز حداقل مزد روزانه قانونی کارگران تجاوز کند. البته پرداخت عیدی به کارگرانی که کمتر از یک سال در کارگاه‌ها مشغول به کار بوده‌اند نیز الزامی بوده و مبلغ عیدی پرداختی به آنان باید به واحد محاسبه‌ی مزد و به نسبت ایام کارگر و روزهای که در آن محل به کار مشغول بودند، محاسبه و پرداخت شود.

جزییات عیدی و پاداش کارگران در سال ۹۹

تحلیل

بر خلاف عیدی و پاداش
پایان سال کارمندان
دولت که هر سال به موجب
بیات وزیران مبلغ آن مشخص
گفته می شود، مبنای تعیین
عیدی و پاداش به کارگران
نوع کار، ماده واحده قانون
و پاداش سالانه کارگران